

Finanční arbitr

Legerova 1581/69, 110 00 Praha 1 – Nové Město

tel. 257 042 094, e-mail: arbitr@finarbitr.cz

www.finarbitr.cz

Evidenční číslo:

FA/20859/2016

Spisová značka (uvádějte vždy
v korespondenci):

FA/ZP/633/2015

N á l e z

Finanční arbitr příslušný k rozhodování sporů podle § 1 zákona č. 229/2002 Sb., o finančním arbitrovi, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o finančním arbitrovi“), rozhodl v řízení zahájeném dne 5. 9. 2015 podle § 8 zákona o finančním arbitrovi o návrhu ■ (dále jen „Navrhovatel“), proti společnosti Česká podnikatelská pojišťovna, a.s., Vienna Insurance Group, IČO 63998530, se sídlem Pobřežní 665/23, 186 00 Praha 8, zapsané v obchodním rejstříku vedeném Městským soudem v Praze, spisová značka B 3433 (dále jen „Instituce“), jako instituci ve smyslu § 3 zákona o finančním arbitrovi, vedeném podle § 24 zákona o finančním arbitrovi podle tohoto zákona a zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád“), o náhradě škody ve výši 25.500 Kč nebo vydání bezdůvodného obohacení z neplatné smlouvy, takto:

Návrh se podle § 15 odst. 1 zákona o finančním arbitrovi zamítá.

O d ů v o d n ě n í :

1 Předmět řízení před finančním arbitrem a zkoumání podmínek řízení

Navrhovatel se domáhá náhrady škody, kterou mu Instituce způsobila v souvislosti s pojistnou smlouvou nebo vydání bezdůvodného obohacení, pokud by finanční arbitr určil, že pojistná smlouva je neplatná.

Finanční arbitr zjistil, že Navrhovatel a Instituce uzavřeli dne 8. 1. 2009 pojistnou smlouvu č. ■, jejímž předmětem je investiční životní pojištění „Evropská penze PLUS – Důchodový program“ s počátkem pojištění 1. 2. 2009, pojistnou dobou 34 let, s pojistnou částkou pro případ dožití ve výši hodnoty podílového účtu a pro případ smrti ve výši 30.000 Kč a hodnoty podílového účtu, s celkovým měsíčním pojistným ve výši 1.400 Kč (dále jen „Pojistná smlouva“).

Pojistná smlouva byla uzavřena za účinnosti právní úpravy zákona č. 37/2004 Sb., o pojistné smlouvě a o změně souvisejících zákonů, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o pojistné smlouvě“), a právní úpravy zákona č. 40/1964 Sb., občanský zákoník, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „občanský zákoník“).

Pojistná smlouva je tedy smlouvou o životní pojištění ve smyslu ustanovení § 1 odst. 1 písm. e) zákona o finančním arbitrovi.

Navrhovatel je podle Pojistné smlouvy pojistníkem a současně pojištěným, tj. vystupuje jako osoba, která s pojistitelem uzavřela Pojistnou smlouvu, resp., na jejíž pojistný zájem se pojištění vztahuje. Ze shromážděných podkladů finanční arbitr nezjistil, že by Navrhovatel v předmětném smluvním vztahu s Institucí vystupoval jako fyzická osoba, která jedná v rámci své podnikatelské činnosti nebo v rámci samostatného výkonu svého povolání. Navrhovatel je spotřebitelem a může tedy být účastníkem řízení před finančním arbitrem, neboť jsou splněny podmínky stanovené v § 1 odst. 1 písm. e) ve spojení s § 3 odst. 2 zákona o finančním arbitrovi.

Finanční arbitr z obchodního rejstříku zjistil, že Instituce je pojišťovnou, podle Pojistné smlouvy je pojistitelem, může tedy být účastníkem řízení před finančním arbitrem, neboť jsou splněny podmínky stanovené v § 1 odst. 1 písm. e) ve spojení s § 3 odst. 1 písm. e) zákona o finančním arbitrovi.

K rozhodování sporu mezi Navrhovatelem a Institucí je finanční arbitr příslušný, neboť se jedná o spor mezi spotřebitelem a pojistitelem při poskytování životního pojištění ve smyslu ustanovení § 1 odst. 1 písm. e) zákona o finančním arbitrovi, když k rozhodování tohoto sporu je podle § 7 zákona č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád, ve znění pozdějších předpisů, dána pravomoc českých soudů.

2 Tvrzení Navrhovatele

Navrhovatel tvrdí, že uzavřel Pojistnou smlouvu s Institucí prostřednictvím pojišťovacího agenta Broker Consulting, a.s. (dále jen „Pojišťovací agent“) jednajícím podřízeným pojišťovacím zprostředkovatelem (dále jen „Pojišťovací zprostředkovatel“).

Navrhovatel tvrdí, že ho telefonicky kontaktoval Pojišťovací zprostředkovatel s nabídkou finančního poradenství. Pojišťovací zprostředkovatel představil na první schůzce Navrhovateli obecné principy týkající se zhodnocení finančních prostředků a zdravotního pojištění, zároveň s ním prodiskutoval jeho představy a potřeby. Navrhovatel v této souvislosti tvrdí, že o pojištění zdravotních rizik a smrti zájem nemá, pouze ho zajímají finanční produkty nabízející zhodnocení finančních prostředků pro zajištění ve stáří. Navrhovatel doplňuje, že před uzavřením Pojistné smlouvy měl již 8 měsíců uzavřeno penzijní připojištění se státním příspěvkem a s měsíčním pojistným ve výši 1.500 Kč, které si sám sjednal. Na základě této informace Pojišťovací zprostředkovatel doporučil Navrhovateli produkt investičního životního pojištění, který je v porovnání s produktem penzijního připojištění výkonnější, neboť po dosažení cílové doby spoření bude hodnota naspořených finančních prostředků výrazně vyšší.

Navrhovatel tvrdí, že ho nabídka Pojišťovacího zprostředkovatele zaujala, a proto se rozhodl na další schůzce uzavřít Pojistnou smlouvu, a to především za účelem spoření. Na této schůzce Pojišťovací zprostředkovatel opakovaně seznamoval Navrhovatele s produktem investičního životního pojištění a ukázal mu modelaci pojištění, ve které bylo graficky znázorněno porovnání produktů penzijního připojištění a investičního životního pojištění. Navrhovatel dále tvrdí, že se dohodl s Pojišťovacím zprostředkovatelem na úhradě měsíčního pojistného na Pojistnou smlouvu ve výši 1.500 Kč, a to na úkor již trvajících penzijního připojištění, jehož měsíční příspěvek snížil na 100 Kč.

Navrhovatel tvrdí, že konkrétní produkt investičního životního pojištění si vybral těsně před uzavřením Pojistné smlouvy, a to na základě doporučení Pojišťovacího zprostředkovatele, o které ho požádal. Navrhovatel dále tvrdí, že Pojišťovací zprostředkovatel vyplnil Pojistnou

smlouvu a předložil jí Navrhovateli ke kontrole a k podpisu. V souvislosti s uvedeným Navrhovatel vysvětluje, že od Pojišťovacího zprostředkovatele dostal prostor k prohlédnutí Pojistné smlouvy před jejím podpisem, ale přišlo mu nepříjemné Pojistnou smlouvu pečlivě studovat před Pojišťovacím zprostředkovatelem, a proto se jí snažil přečíst v rychlosti i její jednotlivé podmínky, aby se pokusil zjistit, zda neobjeví nějaké nepřiměřené či nebezpečné ustanovení Pojistné smlouvy a následně Pojistnou smlouvu podepsal.

Navrhovatel tvrdí, že Pojistnou smlouvu ukončil výpovědí ke dni 1. 12. 2010, k čemuž ho vedlo zjištění nepřiměřeně vysokých poplatků za uzavření Pojistné smlouvy, které podle sazebníku poplatků dosahovaly výše 49 % ze sjednaného měsíčního pojistného a které by byly strhávány z jeho účtu po dobu 4 let. Navrhovatel dále tvrdí, že sazebník poplatků nebyl fyzicky součástí Pojistné smlouvy a že v Pojistné smlouvě jsou uvedeny pouze informace o nákladech spojených se vznikem pojištění a jeho zavedením do informačního systému. Konkrétní výši poplatků Navrhovatel zjistil až na pobočce Instituce, a to na základě své žádosti o nahlédnutí do sazebníku poplatků, na který se podle Navrhovatele pohlíželo jako na přísně tajný dokument, ze kterého si nemohl pořídit ani kopii. S ohledem na výše uvedené Navrhovatel tvrdí, že pokud by obdržel informace o konkrétní výši počátečních a průběžných nákladů před uzavřením Pojistné smlouvy, pravděpodobně by se rozhodl Pojistnou smlouvu neuzavřít.

Navrhovatel namítá, že tímto pochybením a nedostatečným informováním ze strany Instituce, popř. Pojišťovacího zprostředkovatele mu vznikla škoda ve výši 25.500 Kč, neboť si Instituce po ukončení Pojistné smlouvy ponechala v souladu se sazebníkem poplatků veškeré jím vložené finanční prostředky. Navrhovatel upřesňuje, že škoda ve výši 25.500 Kč představuje částku odpovídající celkově uhrazenému pojistnému po dobu trvání Pojistné smlouvy.

Navrhovatel argumentuje, že způsobenou škodu spatřuje v tom, že Pojišťovací zprostředkovatel svým jednáním porušil povinnost uvedenou v § 21 zákona č. 38/2004 Sb., o pojišťovacích zprostředkovatelích a samostatných likvidátorech pojistných událostí a o změně živnostenského zákona, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o pojišťovacích zprostředkovatelích“), jelikož při uzavírání Pojistné smlouvy s Navrhovatelem nevykonával svou činnost s dostatečnou odbornou péčí a některé jím sdělené údaje nebyly dostatečně úplné, popř. některé byly zamlčené.

K námitce promlčení, kterou vznesla Instituce, Navrhovatel argumentuje, že podle ustanovení § 106 odst. 2 občanského zákoníku se právo na náhradu škody promlčí nejpozději za tři roky, a jde-li o škodu způsobenou úmyslně, za deset let ode dne, kdy došlo k události, z níž škoda vznikla; to neplatí, jde-li o škodu na zdraví. Navrhovatel rovněž argumentuje, že podle ustanovení § 636 zákona č. 89/2012 Sb., občanského zákoníku (dále jen „nový občanský zákoník“) není právo na náhradu škody promlčeno. Na základě výše uvedeného Navrhovatel namítá, že Pojišťovací zprostředkovatel mohl porušit svou povinnost záměrně, aby Navrhovatele přesvědčil k uzavření Pojistné smlouvy, čímž mu mohla být úmyslně způsobena škoda, a proto může být právo na náhradu škody promlčeno až po deseti letech.

3 Tvrzení Instituce

Instituce potvrzuje, že s Navrhovatelem uzavřela Pojistnou smlouvu. Instituce potvrzuje, že Pojistná smlouva skončila na návrh Navrhovatele ke dni 1. 12. 2010.

Instituce tvrdí, že Navrhovatel se domáhá náhrady škody, kterou spatřuje v tom, že za dobu trvání pojištění neobdržel odkupné, čímž mu vznikla škoda. V souvislosti s uvedeným Instituce namítá, že škoda v pravém smyslu slova Navrhovateli nevznikla, neboť podmínkami, které musí

být naplněny pro vznik práva na náhradu škody, jsou porušení povinností, vznik škody a příčinná souvislost mezi porušením povinností a vzniklou škodou. V daném konkrétním případě však není třeba zkoumat naplnění podmínek pro vznik práva na náhradu škody z důvodů promlčení deklarovaného nároku.

Instituce argumentuje, že zákon o pojistné smlouvě speciální délku promlčecí doby pro uplatnění práva na náhradu škody neupravuje a nikdy neupravoval. Náhrada škody je zcela odlišný právní institut než právo na výplatu odkupného, tyto pojmy nelze směřovat, proto při posuzování promlčení práva na náhradu škody lze aplikovat pouze ustanovení § 106 občanského zákoníku. Instituce dále tvrdí, že případné právo na náhradu škody mohlo vzniknout Navrhovateli dne 1. 12. 2010, nejpozději doručením dopisu Instituce ze dne 23. 12. 2010 s informací, že pojištění zaniklo a že nárok na odkupné nevznikl.

Instituce namítá, že běh promlčecí lhůty tedy započal nejpozději 1. 1. 2011, subjektivní lhůta uplynula 1. 1. 2013, objektivní uplynula 1. 12. 2013.

Instituce vznáší námitku promlčení nároku, který Navrhovatel uplatnil v návrhu na zahájení řízení před finančním arbitrem.

4 Právní posouzení

Finanční arbitr podle § 12 odst. 1 zákona o finančním arbitrovi rozhoduje podle svého nejlepšího vědomí a svědomí, nestranně, spravedlivě a bez průtahů a pouze na základě skutečností zjištěných v souladu s tímto zákonem a zvláštními právními předpisy. Podle § 12 odst. 3 zákona o finančním arbitrovi není finanční arbitr vázán návrhem a aktivně opatřuje důkazy. Při svém rozhodování vychází ze skutkového stavu věci a volně hodnotí shromážděné důkazy.

Předmětem sporu je náhrada škody nebo vydání bezdůvodného obohacení z neplatně uzavřené Pojistné smlouvy.

Finanční arbitr bere na základě shromážděných podkladů za prokázané, že Navrhovatel a Instituce uzavřeli dne 8. 1. 2009 Pojistnou smlouvu a že Pojistná smlouva zanikla na základě návrhu Navrhovatele ke dni 1. 12. 2010 bez výplaty odkupného.

Před posouzením sporného nároku Navrhovatele musel finanční arbitr posoudit důvodnost námitky promlčení, kterou vznesla Instituce. Pokud je totiž nárok Navrhovatele promlčený, nebude účelné zjišťovat nárok samý, když by ho pak finanční arbitr stejně nemohl pro vznesenou námitku promlčení Navrhovateli přiznat.

Finanční arbitr opírá svůj postup o závěr Nejvyššího soudu České Republiky vyjádřený v jeho rozhodnutí ze dne 13. 12. 2007, sp. zn. 33 Odo 896/2006: „*Dovolá-li se účastník občanského soudního řízení promlčení, nemůže soud promlčené právo (nárok) přiznat; návrh na zahájení řízení v takovém případě zamítne. Jestliže je v řízení uplatněna námitka promlčení, je na soudu, aby se v souladu se zásadou hospodárnosti řízení obsaženou v § 6 o. s. ř. přednostně zabýval otázkou promlčení práva, pokud to vede rychleji a účinněji k vydání rozhodnutí ve věci samé, a nikoliv nárokem samým.*“

V souladu s rozsudkem Nejvyššího soudu sp. zn. 29 Odo 162/2003 zkoumal finanční arbitr důvodnost námitky promlčení ve vztahu k nároku uplatněnému Navrhovatelem, bez ohledu na to jak Navrhovatel nárok kvalifikoval po právní stránce a z jakých právních důvodů byla námitka promlčení vznesena.

4.1 Rozhodná právní úprava promlčení

Podle právní úpravy účinné v okamžiku rozhodování finančního arbitra, konkrétně podle § 3079 odst. 1 nového občanského zákoníku, se právo na náhradu škody vzniklé porušením povinnosti stanovené právními předpisy, k němuž došlo přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona, tedy před 1. 1. 2014, posuzuje podle dosavadních právních předpisů. Podle § 3028 odst. 3 nového občanského zákoníku se právní poměry vzniklé přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona, jakož i práva a povinnosti z nich vzniklé řídí dosavadními právními předpisy. Ustanovení § 3036 nového občanského zákoníku zakotvuje, že se podle dosavadních právních předpisů až do svého zakončení posuzují i lhůty a doby, které začaly běžet přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona.

Pojistnou smlouvu uzavřeli InSTITUTE a Navrhovatel za účinnosti zákona o pojistné smlouvě a za účinnosti občanského zákoníku. Za účinnosti zákona o pojistné smlouvě a občanského zákoníku rovněž Pojistná smlouva zanikla. Promlčení nároku Navrhovatele musí tedy finanční arbitr posuzovat podle právní úpravy občanského zákoníku případně zákona o pojistné smlouvě.

4.2 Promlčení nároku na náhradu škody

Podle § 106 odst. 1 občanského zákoníku se právo na náhradu škody promlčí za dva roky ode dne, kdy se poškozený dozví o škodě a o tom, kdo za ni odpovídá. Podle § 106 odst. 2 občanského zákoníku se nejpozději právo na náhradu škody promlčí za tři roky, a jde-li o škodu způsobenou úmyslně za deset let ode dne, kdy došlo k události, z níž škoda vznikla. Právo se přitom promlčí, jakmile uběhne alespoň jedna z lhůt stanovených v § 106 odst. 1 a 2 občanského zákoníku. Právní pojem „škoda“ definuje obvykle právní teorie i praxe jako újmu, která nastala v majetkové sféře poškozeného a která je objektivně vyjádřena penězi.

Pro počátek subjektivní dvouleté promlčecí lhůty je určující, kdy se poškozený prokazatelně dozvěděl o škodě a o tom, kdo za ni odpovídá.

Podle ustálené judikatury obecných soudů platí (viz např. judikát Nejvyššího soudu České republiky ze dne 30. 4. 2002, sp. zn. 33 Odo 477/2001), že ...*“Pro počátek běhu dvouleté subjektivní lhůty k uplatnění práva na náhradu škody je rozhodné, kdy se poškozený dozví o již vzniklé škodě (nikoli tedy jen o protiprávním úkonu či o škodné události) a kdo za ni odpovídá. Při posuzování otázky, kdy se poškozený dozvěděl o škodě, je třeba vycházet z prokázané vědomosti poškozeného o vzniklé škodě (nikoli z jeho předpokládané vědomosti o této škodě). Dozvědět se o škodě znamená, že se poškozený dozvěděl o majetkové újmě určitého druhu a rozsahu, kterou lze natolik objektivně vyčíslit v penězích, že lze právo na její náhradu důvodně uplatnit u soudu.”*

Navrhovatel se o potenciální škodě prokazatelně dozvěděl nejpozději v březnu 2011.

To lze dovodit z dopisu InSTITUTE ze dne 23. 12. 2010, ve kterém InSTITUTE informuje Navrhovatele o zániku Pojistné smlouvy ke dni 1. 12. 2010 a o zániku pojištění bez finanční náhrady, neboť nárok na odkupné Navrhovatel v souladu s platnými pojistnými podmínkami nevznikl. Finanční arbitr v souvislosti s uvedeným konstatuje, že i kdyby si Navrhovatel na základě výše uvedeného dopisu nebyl vědom, že mu právo na vyplacení odkupného nevzniklo, a naopak by očekával, že mu InSTITUTE po zániku Pojistné smlouvy odkupné vyplatí, mohl tak očekávat ve lhůtě tří měsíců ode dne zániku pojištění předčasně ukončené Pojistné smlouvy, neboť článek 13 písm. d) doplňkových pojistných podmínek pro investiční životní pojištění

evropská penze plus – důchodový program 0608 uvádí, že: „*odkupné je splatné do tří měsíců ode dne zániku pojištění.*“ Finanční arbitr uzavírá, že nejpozději v březnu 2011, tedy tři měsíce ode dne zániku pojištění předčasně ukončené Pojistné smlouvy, byl Navrhovatel prokazatelně znám skutkový základ sporu, tedy že Instituci na základě Pojistné smlouvy zaplatil podle svého tvrzení pojistné v celkové výši 25.500 Kč, a při jejím ukončení nic neobdržel, z čehož v řízení před finančním arbitrem vyvozuje výši vzniklé škody.

Navrhovatel tedy nejpozději v březnu 2011 znal všechny skutkové okolnosti, z nichž vyvozuje nárok na náhradu škody. Navrhovatel nic nebránilo již v březnu 2011 podat žalobu na Instituci. Z tvrzení Navrhovatele ani z předložených podkladů nevyplývá, že by se Navrhovatel po ukončení Pojistné smlouvy dozvěděl jakékoli nové skutkové okolnosti. Subjektivní promlčecí lhůta práva na náhradu škody tedy uplynula nejpozději v březnu 2013. Navrhovatel svůj tvrzený nárok uplatnil až zahájením řízení před finančním arbitrem dne 5. 9. 2015, tedy v době, kdy subjektivní promlčecí lhůta marně uplynula.

Protože uplynula subjektivní promlčecí lhůta, finanční arbitr se během objektivní promlčecí lhůty detailně z důvodu procesní ekonomie nezabýval (viz rozhodnutí Nejvyššího soudu České republiky ze dne 18. 8. 2010, sp. zn. 30 Cdo 479/2010: „*Obě dvě promlčecí doby (objektivní a subjektivní) počínají běžet a končí nezávisle na sobě. Obecně však platí, že nárok na náhradu škody je třeba uplatnit v době, kdy ještě běží obě lhůty, tj. lhůta objektivní a v jejím rámci lhůta subjektivní; marným uplynutím jedné z těchto lhůt se nárok promlčuje, i když poškozenému ještě běží i druhá promlčecí lhůta. Objektivní promlčecí lhůta přitom představuje z hlediska promlčení nároku na náhradu škody počáteční i nejzazší mez, kterou nelze v žádném případě překročit.*“).

Podle tvrzení Navrhovatele způsobila Instituce škodu úmyslně, a proto se tvrzený nárok promlčí až po uplynutí desetileté promlčecí lhůty, počítané ode dne, kdy došlo k události, z níž škoda vznikla. Vzhledem k tomu, že se právo na náhradu škody promlčí uplynutím jedné z promlčecích lhůt stanovených v § 106 odst. 1 a 2 občanského zákoníku a vzhledem k tomu, že finanční arbitr shledal, že dvouletá promlčecí lhůta by už uplynula, finanční arbitr uzavírá, že tvrzený nárok by byl promlčen i v případě, že by byl na straně Instituce zjištěn úmysl. Vzhledem k tomu, že by případné zjištění úmyslu na straně Instituce nemělo s ohledem na promlčení tvrzeného nároku pro výsledek řízení před finančním arbitrem význam, finanční arbitr se jím v rámci hospodárnosti řízení dále nezabýval.

4.4 Promlčení nároku na vydání bezdůvodného obohacení

Finanční arbitr posuzoval promlčení i vzhledem k případné neplatnosti Pojistné smlouvy a vydání bezdůvodného obohacení.

Finanční arbitr posuzuje nárok Navrhovatele jako žalobu na plnění a Navrhovatel neprokázal, že by měl naléhavý právní zájem na určení neplatnosti Pojistné smlouvy, považuje finanční arbitr za rozporné se zásadou procesní ekonomie zabývat se neplatností Pojistné smlouvy, je-li nárok Navrhovatele na vydání bezdůvodného obohacení promlčen.

Promlčení práva na vydání bezdůvodného obohacení se řídí právní úpravou stanovenou v § 107 občanského zákoníku. § 107 občanského zákoníku stanoví, že „(1) *Právo na vydání plnění z bezdůvodného obohacení se promlčí za dva roky ode dne, kdy se oprávněný dozví, že došlo k bezdůvodnému obohacení a kdo se na jeho úkor obohatil.* (2) *Nejpozději se právo na vydání plnění z bezdůvodného obohacení promlčí za tři roky, a jde-li o úmyslné bezdůvodné obohacení, za deset let ode dne, kdy k němu došlo.* (3) *Jsou-li účastníci neplatné nebo zrušené smlouvy*

povinni vzájemně si vrátit vše, co podle ní dostali, přihlédne soud k námitce promlčení jen tehdy, jestliže by i druhý účastník mohl promlčení namítat.“

V případě absolutní neplatnosti Pojistné smlouvy, by objektivní promlčecí lhůta na vydání bezdůvodného obohacení začala běžet v souladu s rozhodnutím Nejvyššího soudu České republiky ze dne 29. 10. 2008, sp. zn. 30 Cdo 4635/2007 („*Pro stanovení počátku běhu objektivní promlčecí doby ve smyslu § 107 odst. 2 obč. zák. je rozhodující okamžik, kdy bezdůvodné obohacení vzniklo, přičemž při absolutní neplatnosti právního úkonu běží promlčecí doba ode dne, kdy plnění bylo přijato.*“) zaplacením každého měsíčního pojistného. Pojistná smlouva byla ukončena na návrh Navrhovatele ke dni 1. 12. 2010. I kdyby Navrhovatel zaplatil poslední měsíční pojistné v prosinci 2010, objektivní promlčecí lhůta na vydání posledního zaplaceného pojistného uplynula v prosinci 2013.

Nejvyšší soud k subjektivní promlčecí lhůtě argumentuje „*I. Počátek subjektivní promlčecí lhůty práva na vydání plnění z bezdůvodného obohacení se neváže k datu splatnosti, jak je tomu u počátku obecné promlčecí doby podle ustanovení § 101 obč. zák., ale k jiné skutečnosti, kterou je vědomost oprávněného o tom, že na jeho úkor došlo k bezdůvodnému obohacení a kdo se obohatil.*“ (viz rozsudek Nejvyššího soudu České republiky ze dne 30. 1. 2001, sp. zn. 25 Cdo 968/99).

Finanční arbitr má za prokázané, že Navrhovatel byl nejpozději v březnu 2011, resp. v den, kdy by nastala splatnost odkupného podle článku 13 písm. d) doplňkových pojistných podmínek pro investiční životní pojištění evropská penze plus – důchodový program 0608 v případě, že by Navrhovatel měl na vyplacení odkupného ke dni podání žádosti o jeho výplatu nárok, prokazatelně znám skutkový základ sporu, tedy že na základě Pojistné smlouvy zaplatil Instituci podle svého tvrzení celkové pojistné ve výši 25.500 Kč a po ukončení Pojistné smlouvy od Instituce neobdržel odkupné. Již v březnu 2011 mohl Navrhovatel podat žalobu k soudu na Instituci, neboť otázka, zda tvrzenou ztrátu žalovat jako náhradu škody, vydání bezdůvodného obohacení z neplatné Pojistné smlouvy či zda za tuto ztrátu nikdo neodpovídá, je pouze otázkou právního posouzení, které bylo možno učinit již bezprostředně po ukončení Pojistné smlouvy. Z tvrzení Navrhovatele a předložených podkladů vyplývá, že Navrhovatel po ukončení Pojistné smlouvy žádné nové skutkové okolnosti týkající se možné neplatnosti Pojistné smlouvy nezjistil. Z výše uvedeného má finanční arbitr za prokázané, že subjektivní promlčecí lhůta práva na vydání bezdůvodného obohacení z Pojistné smlouvy začala plynout nejpozději v březnu 2011 a uběhla nejpozději v březnu 2013.

Návrh k finančnímu arbitrovi byl podán dne 5. 9. 2015, uplynula tedy subjektivní i objektivní promlčecí lhůta k právu na vydání bezdůvodného obohacení.

Pokud by se Instituce měla bezdůvodně obohatit na úkor Navrhovatele úmyslně, počítala by se místo objektivní tříleté promlčecí lhůty promlčecí lhůta desetiletá. Finanční arbitr dodává, že z důvodu dřívějšího uplynutí subjektivní promlčecí lhůty by ani případné zjištění úmyslu na straně Instituce nemělo s ohledem na promlčení tvrzeného nároku pro výsledek řízení před finančním arbitrem význam a v rámci hospodárnosti řízení se jím dále nezabýval (srov. rozhodnutí Nejvyššího soudu České republiky ze dne 18. 1. 2010, sp. zn. 28 Cdo 3148/2009: „*U práva na vydání bezdůvodného obohacení je stejně jako u práva na náhradu škody stanovena dvojí, kombinovaná promlčecí doba, tj. subjektivní a objektivní. Tyto dvě promlčecí doby počínají, běží a končí nezávisle na sobě. Subjektivní promlčecí doba je kratší - dvouletá, objektivní promlčecí doba je buď tříletá u nezaviněného a nedbalostního bezdůvodného obohacení, nebo desetiletá, jedná-li se o úmyslné bezdůvodné obohacení. Pro vzájemný vztah*

subjektivní a objektivní promlčecí doby platí, že skončí-li běh jedné z nich, právo se promlčí, a to i vzdor tomu, že oprávněnému ještě běží druhá promlčecí doba. Pokud marně uplynula alespoň jedna z uvedených lhůt a je vznesena námitka promlčení, nelze právo přiznat.“).

5 K výroku rozhodnutí

Finanční arbitr na základě shromážděných podkladů a jejich posouzení dospěl k závěru, že námitka promlčení vznesená Institucí je důvodná, a že i v případě, že by tvrzený nárok Navrhovatele na náhradu škody nebo vydání bezdůvodného obohacení zjistil, nemohl by jej Navrhovateli pro jeho promlčení přiznat.

Právo Navrhovatele uplatnit tvrzený nárok na náhradu škody by se promlčelo nejpozději v březnu 2013 uplynutím subjektivní dvouleté promlčecí lhůty. Právo Navrhovatele na vydání případného bezdůvodného obohacení je též promlčeno uplynutím subjektivní dvouleté promlčecí lhůty nejpozději v březnu 2013.

Na základě všech výše uvedených skutečností rozhodl finanční arbitr tak, jak je uvedeno ve výroku tohoto nálezu.

P o u č e n í :

Proti tomuto nálezu lze podle § 16 odst. 1 zákona o finančním arbitrovi do 15 dnů od jeho doručení podat písemně odůvodněné námitky k finančnímu arbitrovi. Práva podat námitky se lze vzdát. Včas podané námitky mají odkladný účinek.

Podle § 17 odst. 1 zákona o finančním arbitrovi, nález, který již nelze napadnout námitkami, je v právní moci.

V Praze dne 28. 11. 2016

otisk úředního razítka

Mgr. Monika Nedelková
finanční arbitr